
Art. 288. [Uszkodzenie rzeczy]

§ 1. Kto cudzą rzecz niszczy, uszkadza lub czyni niezdatną do użytku, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 3. Karze określonej w § 1 podlega także ten, kto przerywa lub uszkadza kabel podmorski albo narusza przepisy obowiązujące przy zakładaniu lub naprawie takiego kabla.

§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

W art. 288 § 1 KK kryminalizacji podlega naruszenie integralności cudzej rzeczy, a w art. 288 § 2 KK wypadek mniejszej wagi tego przestępstwa. Indywidualnym dobrem chronionym tymi przepisami są prawa majątkowe do rzeczy oraz jej posiadanie w zakresie, w jakim ich wykonywanie uwarunkowane jest nienaruszalnością rzeczy i jej zdolnością do używania zgodnie z przeznaczeniem.

Podmiotem przestępstw z art. 288 § 1-2 KK może być każda osoba zdolna do odpowiedzialności karnej (przestępstwa powszechne).

Przedmiotem wykonawczym przestępstwa z art. 288 § 1 i 2 KK jest cudza rzecz, ruchoma i nieruchoma, w rozumieniu art. 45 KC z uwzględnieniem art. 115 § 9 KK.

Zniszczenie, uszkodzenie lub uczynienie niezdatnej do użytku cudzej rzeczy należy do czynów przepołowionych, a kryterium przepołowienia jest wartość spowodowanej szkody. Jeśli nie przekracza ona 250 zł, to czyn podlega kwalifikacji z art. 124 § 1 KW (wyr. SN z 22.10.1998 r., III KKN 146/97, Prok. i Pr. 1999, Nr 2, poz. 16). Szkada w zakresie tego rozróżnienia obejmuje zarówno rzeczywistą stratę, jak i utracony zysk (uchw. SN z 19.10.1972 r., VI KZP 41/72, OSNKW 1973, Nr 1, poz. 4; uchw. SN z 21.6.1995 r., I KZP 22/95, OSNKW 1995, Nr 9-10, poz. 58).

W art. 288 § 1 KK wymienione są alternatywnie trzy czynności sprawcze (przestępstwo wieloodmianowe). Mogą być zrealizowane zarówno przez działanie, jak i przez zaniechanie, np. niedopilnowanie zwierzęcia, które wyrządziło szkodę (post. SN z 15.4.2004 r., WK 5/04, OSNwSK 2004, Nr 1, poz. 713). Zniszczenie rzeczy należy rozumieć jako jej nieodwracalne i całkowite unicestwienie albo nieodwracalne pozbawienie właściwości charakterystycznych dla rzeczy określonego rodzaju, do których ją zaliczano. W orzecznictwie zniszczenie określane jest jako takie uszkodzenie, przy którym przywrócenie stanu poprzedniego nie jest w ogóle możliwe (wyr. SN z 24.6.1993 r., III KRN 98/93, OSNKW 1993, Nr 9-10, poz. 64). Uszkodzenie polega na naruszeniu substancji rzeczy, które nie sięga granic jej zniszczenia, zwłaszcza jeśli ma charakter odwracalny. Uczynienie rzeczy niezdatną do użytku uniemożliwia używanie jej zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem mimo nienaruszenia jej substancji. Wymienione czynności sprawcze mają charakter skutkowy, co przesądza o zaliczeniu przestępstwa z art. 288 § 1-2 do materialnych.

Przestępstwa z art. 288 KK mogą być popełnione tylko z winy umyślnej, w obydwu postaciach zamiaru.

Przestępstwa z art. 288 § 1 i 2 KK ścigane są na wniosek pokrzywdzonego, którym jest nie tylko właściciel rzeczy, ale i inny podmiot mający do niej prawo majątkowe, jak również posiadacz. Osoby te mogą złożyć wniosek o ściganie niezależnie od siebie (wyr. SN z 9.12.2003 r., III KK 165/03, Prok. i Pr. 2004, Nr 3, poz. 7).

Źródło: Kodeks karny. Komentarz, red. prof. dr hab. Alicja Grześkowiak, prof. dr hab. Krzysztof Wiak, Rok wydania: 2012, Wydawnictwo: C.H.Beck, Wydanie: 1